

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **R. D.**

skazanego za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 3 października 2023 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji Prokuratora Generalnego

wniesionej na korzyść skazanego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku

z dnia 2 grudnia 2019 r., sygn. akt X W 4303/19,

na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.

uchyla zaskarżony wyrok w całości, zaś na podstawie art. 17 § 1

pkt 9 k.p.k. umarza postępowanie w sprawie.

UZASADNIENIE

Trzema odrębnymi wnioskami o ukaranie, skierowanymi do Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku przez Komendanta Komendy Powiatowej Policji w P.,

R. D. został obwiniony o popełnienie trzech wykroczeń z art. 119§1 k.w., polecających na tym, że:

1. w dniu 28 marca 2019r., o godzinie 10:39, w miejscowości P., na ulicy [...], spod budynku nr [...] dokonał kradzieży roweru marki M. o wartości 125 zł, czym działał na szkodę M. B.,
2. w dniu 28 marca 2019r., między godziną 16:00 a 17:00, w miejscowości P., na ulicy [...] dokonał kradzieży roweru marki S. o wartości 200 zł, czym działał na szkodę B. R.,
3. w dniu 29 marca 2019r., pomiędzy godzinami 07:00 a 17:30, w miejscowości P., na ulicy [...], z terenu przyległego do dworca P. dokonał kradzieży roweru marki R. o wartości około 500 zł, czym działał na szkodę S. W.

Wyrokiem nakazowym z dnia 2 grudnia 2019r., sygn. akt X W 4303/19, Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku obwinionego R. D. uznał za winnego popełnienia wszystkich trzech czynów, kwalifikując je jako wykroczenia z art. 119§1 k.w., z tym ustaleniem, że obwiniony popełnił je w krótkich odstępach czasu i w podobny sposób i na podstawie art. 278§1 k.k. w zw. z art. 12§2 k.k. w zw. z art. 37a k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł. Sąd orzekł ponadto w przedmiocie kosztów postępowania.

Powyższy wyrok nakazowy uprawomocnił się niezaskarżony przez żadną ze stron postępowania.

Obecnie kasację od przedmiotowego wyroku, na korzyść skazanego, wywiódł Prokurator Generalny. Zaskarżając orzeczenie w całości postawił on zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 5§1 pkt 9 k.p.w., poprzez jego niezastosowanie i wydanie wyroku nakazowego, na mocy którego obwiniony został skazany jak za popełnienie jednego czynu zabronionego z art. 278§1 k.k. w zw. z art. 12§2 k.k., podczas gdy postępowanie, zainicjowane skierowanymi przez właściwą jednostkę Policji odrębnymi wnioskami o ukaranie, zostało - w myśl art. 59§2 k.p.w. - wszczęte o trzy wykroczenia z art. 119§1 k.w., a tym samym brak było skargi uprawnionego

oskarżyciela w rozumieniu dyspozycji art. 45§1 k.p.k. w zw. z art. 14§1 k.p.k., uprawniającej Sąd do skazania obwinionego jak za przestępstwo, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia przewidzianą w art. 104§1 pkt 7 k.p.w.

Stawiając powyższy zarzut, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego i umorzenie postępowania w sprawie o wykroczenia na podstawie art. 5§1 pkt 9 k.p.w.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja okazała się oczywiście zasadna w stopniu wymaganym przez art. 535§5 k.p.k., bowiem w sprawie w istocie doszło do rażących uchybień wskazanych w kasacji Prokuratora Generalnego.

Niewątpliwie procedując w reżimie postępowania wykroczeniowego, rozpoznając wnioski o ukaranie dotyczące czynów kwalifikowanych z art. 119§1 k.k.w. Sąd I instancji nie był uprawniony do sięgnięcia po regulację z art. 12§2 k.k., która ze swej natury jest instytucją karnoprawną. Stosownie do wskazanego przepisu bowiem, sprawca dwóch lub więcej zachowań wyczerpujących znamiona wykroczeń przeciwko mieniu, popełnionych w krótkich odstępach czasu, przy wykorzystaniu tej samej albo takiej sposobności lub w podobny sposób, jeżeli łączna wartość mienia uzasadnia odpowiedzialność za przestępstwo – odpowiada jak za jeden czyn zabroniony wyczerpujący znamiona przestępstwa.

Dostrzegając zatem, że w przedmiotowym postępowaniu jednostkowe zachowania wartościowane łącznie, uzasadniają odpowiedzialność karną R. D. jak za jeden czyn z art. 278§1 k.k. w zw. z art. 12§2 k.k., Sąd Rejonowy winien był odstąpić od dalszego procedowania w sprawie o wykroczenia i wobec braku skargi uprawnionego oskarżyciela w sprawie o przestępstwo (tj. aktu oskarżenia wniesionego przez prokuratora), umorzyć postępowanie. W dalszej kolejności zaś rozważać możnaby wystąpienie do sądu z aktem oskarżenia.

W przedmiotowym postępowaniu Sąd Rejonowy wydał tymczasem wyrok nakazowy, orzekając w istocie o odpowiedzialności R. D. za przestępstwo, doprowadzając tym samym do zaistnienia w sprawie bezwzględnej przesłanki

odwoławczej określonej w art. 439§1 pkt 9 k.p.k., związanej z wystąpieniem okoliczności wyłączającej postępowanie w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela (art. 17§1 pkt 9 k.p.k.).

Zauważenia w tym miejscu wymaga, że wskazywane przez skarżącego podstawy rozstrzygnięć, jakie winien wydać Sąd Najwyższy, przywołane z kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, choć zrozumiałe z perspektywy reżimu przyjętej od początku niniejszego postępowania procedury, należy uznać za błędne. Wydanie przez Sąd Rejonowy merytorycznego rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności karnej R. D., choć nieuprawnione, spowodowało zmianę przedmiotu tego postępowania. Mianowicie przekształciło się ono z postępowania o wykroczenie w postępowanie dotyczące przestępstwa. Tym samym koniecznym stało się uchylene zaskarżonego orzeczenia, a także umorzenie postępowania w trybie przepisów kodeksu postępowania karnego, tj. na mocy art. 439§1 pkt 9 k.p.k. i w oparciu o przepis art. 17§1 pkt 9 k.p.k. – jako postępowania w sprawie o przestępstwo.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[SOP]